

Lõputöö lühikokkuvõte

Asutus <i>(eesti ja inglise keeles)</i>	Tallinna Tehnikaülikool Tallinn University of Technology
Õppekava	Rahvusvaheline majandus ja ärikorraldus, Äriõigus
Autor	Anu Sünd
Juhendaja	Uno Feldschmidt
Töö pealkiri <i>(eesti keeles)</i>	Pankrotihaldurite õiguslik seisund
Töö pealkiri <i>(inglise keeles)</i>	<i>Legal Status of Insolvency Practitioners</i>
Töö lühikokkuvõte <i>(eesti keeles, 1-2 lk)</i>	

Käesoleva töö eesmärgiks oli uurida, milline on pankrotihaldurite õiguslik seisund Eestis. Selle välja selgitamiseks püstitas autor järgmised uurimisülesanded: kuidas on pankrotihalduri kvalifikatsioon piiritletud ning kui hästi see on reguleeritud. Samuti, millised on halduri peamised ülesanded. Halduriks saab isik, kes on aus ja kõlbline, omab kõrgharidust ning kellel on vähemalt kaheaastane töökogemus rahanduse, õiguse, juhtimise või raamatupidamise valdkonnas või kes on omandanud riiklikult tunnustatud magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni. Samuti peab isik valdama kõnes ja kirjas Eesti keelt ja sooritama halduri eksami ja läbima ka vastava väljaõppe.

Haldurina tegutsemise õigust ei anta isikutele, kes on saanud karistada tahtlikult toime pandud kuriteo eest või kes on tagandatud ametist, kuna on karistatud distsiplinaarsüüteo eest. Samuti ei anta haldurina tegutsemise õigust isikutele, kes on pankrotivõlgnikud või kellele kohus on kohaldanud ärikeelu.

Halduri ülesanneteks on välja selgitada võlgniku varaline seis, maksejõuetuse tekkimise põhjused ning aeg. Ka on tema ülesanneteks pankrotivara valitsemine, selle moodustamise ja müügi korraldamine ning võlausaldajate nõuete välja selgitamine ja rahuldamine. Juhul kui on võimalik, siis peab ta vajadusel tagama võlgniku majandustegevuse jätkamise. Samuti annab teavet seaduses ettenähtud juhtudel võlausaldajale ja võlgnikule. Lisaks peab ta andma oma tegevusest aru ja esitama pankrotimenetluse kohta andmeid kohtule, järevalveametnikule ning pankrotitoimkonnale.

Eesti pankrotiseaduse kohaselt esineb halduri õiguslikus staatuses vastuolu. Nimelt on haldur võlgniku seaduslik esindaja, kes kaitseb võlgniku õigusi ja huve ning sama kehtib ka võlausaldaja õiguste ja huvide kohta. Seega on haldur keerulises olukorras: ta peab tagama võlausaldajate õiguste ja huvide kaitse, olles samal ajal võlgniku seaduslikuks esindajaks. Selle vastuolu lahenduseks oleks pankrotipesa konstruktsiooni täiendamine pankrotiseaduses. Käesoleval hetkel moodustub pankroti väljakuulutamisel võlgniku varast

pankrotivara ehk pankrotipesa, kuid pankrotihaldur seisab silmitsi olukorraga, kus ta peab seisma vastandlike huvide eest. Selle ära hoidmiseks on võimalik lahendus erapoolikus, kus pankrotihaldur seisab eelisjärjekorras ühe osapoolte huvide eest. Näiteks oli pankrotiseadust luues pankrotihalduri eesmärgiks seista võlausaldajate huvide eest. Hiljem tähtsustus ka võlgniku huvide kaitse.

Töös on käsitletud maksejõuetusõigusesse uue institutsiooni ehk pankrotiombudsmani loomist. See on vajalik pankroti väljakuulutamisel erikontrolli teostamiseks, kui tekib kahtlusi varatute menetluste puhul. Pankrotimenetluse ombudsmani instituudi vajaduse tingib raugevate pankrotimenetluste arvukus.

Ombudsmani tegevuse sisuks võiks olla tagasivõitmise hagide ja kohustusi rikkunud juhtorganite liikmete vastu hagide esitamine juhtudel, kus pankrotimenetlus on raugenud tulenevalt võlausaldajate soovimatusest või võimetusest menetlust finantseerida, kui vastavate nõuete esitamine on perspektiivne ja ennetavalt vajalik pankrotimenetluste raugemiste ärahoidmiseks. Ombudsman kannaks preventiivset ning ettevõtluskeskkonda ja selle mainet parandavat eesmärki, vähendades „pahatahtlike“ pankrottide arvu ning kahandades võlgniku tegevust kontrollivate isikute soovi ühingut varatuks muuta.

Töö autor püstitas hüpoteesi, mis leidis kinnitust. Käesoleva hetke pankrotimenetluse regulatsioon on puudulik ning vajab täiendamist. Puuduste kõrvaldamisel lihtsustub ka pankrotihalduri ametiülesannete täitmine.